

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	24406 Мова, література, компаративістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

06.04.2021 р.

Справа № 0143/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Колесник,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Олена Александрова,

за участі запрошених осіб:

Семків Ростислав Андрійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24406
Назва ОП	Мова, література, компаративістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП вказує на підготовку філолога-практика з акцентом на спеціалізації з мовознавства або літературознавства, доволі чітко визначаючи завдання такої підготовки. Мета ОП відповідає заявленій місії ЗВО та положенням "Стратегії розвитку НаУКМА на 2015–2025 рр."

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Враховуючи динаміку розвитку ОП, встановлену ЕГ, внесені зміни спрямовані, серед іншого, на урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін, зокрема завдяки залученню випускників минулих років. Відповідний протокол засідання кафедри засвідчує обговорення актуальної редакції ОП із стейкхолдерами, включно із залученням роботодавців. Водночас таке обговорення мало ознаки формальності і за його наслідками не було внесено жодних змін до документації.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП було оновлено із врахуванням вимог стандарту вищої освіти. ЕГ встановила позитивну динаміку із реалізації в ОП ПРН, які мають запит на ринку праці (ПРН-17 "навички редагування текстів") та в галузі ((ПРН-7 "застосування інноваційних підходів", ПРН 22 "дотримуватися принципів академічної доброчесності"). Помітно, що було проведено роботу з актуалізації ОП шляхом врахування досвіду аналогічних ОП в Україні та за кордоном.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП враховує вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія». Водночас було уточнено зміст ПРН-7, ПРН-8, ПРН-18; додано ПРН-13, ПРН-17, ПРН-22, але дещо звужено ПРН-16. ОП приділяє увагу оволодінню англійською і бажано ще однією європейською та/або слов'янською мовою для фахової і міжкультурної комунікації.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Дотримано всіх формальних вимог щодо обсягу ОП: Загальний обсяг - 240 кредитів, вибіркова складова - 75 кредитів (понад 31% від загального обсягу ОП), згідно з даними Матриці відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам і Матриці забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами понад мінімум 50% обсягу ОП спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структурування ОП виконано на належному рівні: за семестрами, обов'язковими та вибічковими змістовими блоками. Водночас подана структурно-логічна схема потребує доопрацювання. Загальногуманітарні ОК згруповано на 1-му н.р. Завдяки продуманому плануванню реалізовано вивчення української літератури в контексті світової. Потребують уточнення/доопрацювання способи досягнення ПРН-18, оскільки відповідний ОК «Основи зіставного мовознавства» є вибічковим. Слід гармонізувати ПРН ОК «Фізкультура», «Фольклористика», «Світова література – 2», «Вступ до мовознавства», «Старослов'янська мова», «Стилістика» з даними Матриці забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Встановлено, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія. ЕГ вважає за доцільне переглянути досягнення ПРН-20 «Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах» через ОК «Фізичне виховання».

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Наявність вибічкових ОК, індивідуальні завдання, вільний вибір теми курсових і кваліфікаційної роботи забезпечують можливість індивідуальної освітньої траєкторії в структурі ОП. Заявлено функціонування «Індивідуального навчального плану студента» в межах спеціального програмного комплексу на кожен навчальний рік. ЕГ встановила, що реальний вільний вибір ОК можливий переважно в 3-му і 4-му н.р. серед ОК з інших ОП НаУКМА. В інтерв'ю студенти позитивно оцінили практичну реалізацію автоматичного запису на вибічкові ОК. Водночас ЕГ має пересторогу, щодо фактичної обов'язковості вибічкових ОК в обсязі 30 кредитів, що критично зменшує обсяг справді вибічкових ОК на ОП до 45 кредитів.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Аналіз НП засвідчив коректний розподіл аудиторного навантаження між лекційними і семінарськими заняттями (співвідношення 2,5/1 на мовознавчих ОК і 1,8/1 на літературознавчих ОК), ЕГ встановлено, що використання винятково семінарських занять недоцільне на ОК «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова», «Стилістика української мови» та з низки вибічкових дисциплін. Частина таких занять за змістом не відповідає визначенню семінарського заняття. Передбачено з практики: музейну (ознайомчу), діалектологічну та дослідницьку, ЕГ засвідчує потребу вдосконалення змісту дослідницької практики, що підтверджено здобувачами в інтерв'ю.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Розвиток соціальних навичок здобувачів вказано як пріоритет освітньої парадигми НаУКМА. Формування soft skills передбачене ЗК-2, 4, 8; ФК-12; ПРН 1, 3, 5, 15, 22. ОК також спрямовані на формування в здобувачів конкретних соціальних навичок.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

В ОП дотримано формальних показників обсягу освітньої програми та окремих освітніх компонентів. Більшість силабусів ОК подають тематичний розподіл тільки для аудиторного навантаження здобувачів, не нормуючи години самостійної роботи за темами і видами робіт. Критичніше, що в силабусах ОК «Англійська мова», «Світова література – 1, «Світова література – 3» та ін. є помилки в плануванні обсягів аудиторної та самостійної роботи, відсутність планування годин для виконання письмових робіт. в НаУКМА немає інструменту спеціального моніторингу або опитування здобувачів щодо недостатності/надмірності їхнього фактичного навчального навантаження. Звіт ЕГ наводить дані про неузгодженості в аспектах обліку та моніторингу реального навчального навантаження здобувачів.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на цій ОП не передбачена.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП НаУКМА належним чином оприлюднено, вон не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Врахування особливостей ОП реалізовано через застосування вагових коефіцієнтів та мінімальних балів з конкурсних предметів для вступу на ОП: українська та література (0,5, 140), іноземна мова (0,2, 125), історія України / математика / біологія / географія / фізика / хімія (0,2, 125).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

«Положення про організацію освітнього процесу» регулює визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Воно стосується ситуацій попереднього навчання здобувачів в інших закладах освіти, зокрема за кордоном. Процедура зрозуміла, але потребує уточнень щодо її практичної реалізації, зокрема процедури "з'ясування відповідності змісту й обсягу навчальної дисципліни, прослуханої в іншому закладі вищої освіти чи НаУКМА, до змісту і обсягу дисципліни, яка передбачена навчальним планом спеціальності". «Положення про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти» передбачає чіткі й зрозумілі процедури.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, регламентуються відповідним положенням, яке передбачає чіткі та зрозумілі правила, що доступні здобувачам. Випадків його застосування на ОП ще не було. ЕГ вказує, що здобувачі недостатньо ознайомлені із наданими їм правами.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Зустрічі зі здобувачами, НПП, гарантом ОП, опитування, які тричі на рік проводить ЗВО, засвідчують, що форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентричного підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Встановлено, що учасники освітнього процесу своєчасно одержують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК у формі силабусів, які їм надсилаються на корпоративну пошту на першому тижні викладання дисципліни. У ЗВО функціонує платформа «DistEdu», де також можна ознайомитися із силабусами ОК. Здобувачі підтверджують, що вони ознайомлюються з інформацією про цілі та зміст окремих ОК, а система оцінювання є для них зрозумілою та відповідає змісту ОК. Недоліки пов'язані з необхідністю вчасно оновлювати інформацію в різних джерелах.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Принцип поєднання навчання і дослідження реалізується, серед іншого, через підготовку курсових робіт з української мови та української літератури, та атестацію не лише у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, але й захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає інтересам студентів. Студенти мають можливість публікувати результати своїх наукових досліджень і користуються нею.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП регулярно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, в тому числі й з урахуванням позицій здобувачів освіти, зокрема на підставі результатів анонімного опитування. ЕГ критикує брак джерел останніх років публікації в силабусах деяких ОК, проте такий підхід не варто застосовувати до базових дисциплін. Водночас встановлено, що викладачі ознайомлюють студентів із сучасними практиками на лекціях, практичних та семінарських заняттях.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація як стратегічний напрямок розвитку наукової освіти згадується в "Стратегії розвитку НаУКМА на 2015-2025 рр." З 2018 р. функціонує Комітет Вченої ради НаУКМА з інтернаціоналізації. Здобувачі підтвердили інформацію про те, що їм відомо про програми академічної мобільності з корпоративної пошти, соцмереж. Викладачі читали лекції за кордоном: В.М. Ожоган, О.В. Пашко, Н.В. Кобченко (Гіссенський університет ім. Ю.Лібіга, 2017р.; 2018 р., 2019 р.); В.М. Ожоган (Віденський університет, 2017 р.); Н. В. Кобченко (Гельсінський університет, 2018 р.); а також вивчали досвід закордонних університетів Л.В. Дика (Ягеллонський університет, 2016 р.; Гіссенський університет імені Ю.Лібіга, 2017 р.); В.М. Ожоган (Ягеллонський університет, 2017 р.); В.М. Ожоган, Д.М. Мазін (Кентський університет, Велика Британія, 2018 р.).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Організацію контролю, оцінку знань регулюють Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА, Положення «Критерії оцінювання знань студентів» Форми контрольних заходів охоплюють первинний, поточний і підсумковий контроль (який проводиться у формі заліку, екзамену, або атестації). Здобувачі обізнані із формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, які містяться у силабусах, що підтверджується результатами опитувань. У деяких силабусах ОК оприлюднено неповну інформацію, наприклад, немає питань до заліку (Світова література-1, Світові література-2, Українська діалектологія, Українська література-1, Українська мова-Синтаксис) або

екзамену (Старослов'янська мова, Стилістика української мови), подано два варіанти критеріїв оцінювання, що суперечать один одному (Практика дослідницька).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначає формою атестації екзамен. Враховуючи мету ОП та ПРН, кафедра пропонує форму атестації змінити на комплексний кваліфікаційний екзамен (3 кредити ЄКТС) та кваліфікаційну роботу (12 кредитів ЄКТС). Рішення було затверджено на засіданні кафедри (23.12.2020) та ухвалене Вченою радою факультету (28.12.2020). Здобувачі та роботодавці вважають таке рішення доцільним, про що було повідомлено під час акредитації та зафіксовано у вищезазначених документах. Форми атестації відповідають вимогам стандарту.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

НаУКМА має низку розроблених та імплементованих в освітній процес положень щодо правил проведення контрольних заходів. Інформація про проведення контрольних заходів є доступною для здобувачів у кабінеті на платформі dist.edu та надсилається на корпоративну пошту. Студенти обізнані із правилами проведення контролю. Здобувачі наголошують на атмосфері довіри, панування академічної доброчесності та об'єктивності як основних принципів навчання в НаУКМА. Для вирішення конфліктних ситуацій залучається декан і завідувач кафедри. Об'єктивність екзаменаторів повинна бути забезпечена створенням комісії на чолі із завідувачем кафедри. Діє практика оцінювання кваліфікаційних робіт «зовнішнім» рецензуванням провідних науковців. Перескладання заліку чи екзамену або переслуховування дисципліни для підвищення позитивної оцінки не допускається. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: викладачу та комісії. Замість перескладання комісії студент може вибрати повторне вивчення дисципліни. Всі процедури виписано чітко й зрозуміло.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацию цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

НаУКМА заявляє академічну доброчесність, як одну із своїх ключових цінностей. Дотримання академічної доброчесності у ЗВО регулюють «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (<https://cutt.ly/alo6zhM>), «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА», «Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА». Здобувачі добре обізнані з основними цінностями НаУКМА, вважають їх необхідними. Всі курсові та кваліфікаційні роботи перевіряються за допомогою Unichек. Бадді (студенти-наставники, які закріплюються за молодшими курсами) ознайомлюють здобувачів із необхідністю дотримання доброчесності, ОК «Вступ до Могилянських студій» знайомить з вимогами дотримання доброчесності, здобувачі беруть на себе відповідальність щодо дотримання доброчесності, складаючи присягу, про дотримання академічної доброчесності нагадується під час контрольних заходів та під час опанування ОК, пов'язаних зі створенням інтелектуального продукту.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Склад НПП та їхній розподіл за ОК відповідає змісту ОП. Більшість викладачів мають наукові ступені та вчені звання. Проте серед 17 викладачів ОК «Англійська мова» 14 не мають ступеню та звання. В опитуваннях студенти підтверджують високий рівень фаховості НПП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний добір НПП, що регламентується «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА», є прозорим і відкритим. Інформація про вакансії оприлюднюється на сайті. Основним критерієм для відбору науково-педагогічних кадрів для ОП декларується високий рівень професіоналізму.

На ОП викладають за суміщенням старші наукові співробітники Інституту мовознавства імені О. Потебні та Інституту української мови НАН України. Викладачі, які працюють на ОП, постійно підвищують свій професійний рівень. Дисципліни професійної підготовки викладають науковці, які мають науковий ступінь та вчене звання.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців (наукові та освітні установи, видавництва, культурно-менеджерські структури (державні й недержавні організації, музеї, телебачення) до реалізації освітнього процесу за ОП через спільні науково-видавничі та науково-освітні проекти. Редакція журналу «Однокласник», який разом із кафедрою літературознавства та родиною С.С. Іванюка, засновника популярного в НаУКМА курсу «Основи літературної творчості» і багаторічного головного редактора цього видання для підлітків, ініціювала премію за кращу творчу роботу на цьому курсі. Автори, що потрапили до фінального відбору, запрошуються до співпраці з журналом. Директорка книгарні при видавництві «Смолоскип» під час зустрічі з нами зауважила, що випускники цієї ОП вигідно відрізняються рівнем як фахової, так і загально-гуманітарної підготовки. Роботодавців запрошують на засідання кафедри.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

НаУКМА залучає до аудиторних занять експертів галузі, переважно з партнерських академічних установ. На ОП викладають старший науковий співробітник Інституту мовознавства ім. О.І. Потебні НАН України О. І. Скопненко (ОК «Українська мова. Лексика»), науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України Т.М. Шевчук (ОК «Фольклористика»), старший науковий співробітник Інституту української мови НАН України С.О. Вербич (ОК «Старослов'янська мова»). Представників роботодавців до аудиторних занять не залучено. Цікавим видом співпраці з колегами з інших установ є залучення їх як голів екзаменаційних комісій під час атестації студентів.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Професійний розвиток викладачів регулюється «Концепцією професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА», «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників НаУКМА», «Програмою професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА». ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації НПП шляхом реалізації власних програм. Викладачі ОП (О.В. Пашко, І.В. Борисюк, І.М. Жодані), які брали участь у «Програмі професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА», вказали, що модулі цієї програми є дуже корисними і необхідними для сприяння якості навчання і підвищення педагогічної майстерності. Відділ міжнародного співробітництва НаУКМА інформує про можливості участі у програмах міжнародної мобільності та стажування. У програмах Еразмус+ взяли участь В. М. Ожоган, Н. В. Кобченко, Л. В. Дика, Д.М. Мазін, О.В. Пашко.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Для НПП доступні «Програма професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА», курси для професійного розвитку та підвищення кваліфікації (включає Курс «Настановче навчання для викладачів НаУКМА», Базовий курс професійної майстерності викладачів НаУКМА та Інноваційний курс для викладачів НаУКМА), тренінги та зустрічі від Центру забезпечення якості освіти НаУКМА. Інші заходи включають щорічні конкурси для заохочення наукової та викладацької роботи, які фінансуються випускниками НаУКМА та благодійниками, зокрема конкурс «Викладач року в НаУКМА», конкурс «Кращий викладач кафедри англійської мови». Регулярне опитування студентів надає інформацію про якість роботи НПП, його результати якого узагальнюються на засіданнях кафедр. Із 2016 р. діє преміювання викладачів за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах WoS I Scopus.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічне забезпечення НаУКМА видається достатнім для досягнення програмних цілей за ОП «Мова, література, компаративістика». ЕГ встановила, що загальна площа будівель НаУКМА нараховує 41 497 м², серед яких 11 навчальних корпусів, бібліотеки, приміщення Культурно-мистецького Центру та служби соціальнопсихологічної адаптації, а також кінозал, спортивні зали, їдальні та кафе тощо. Наукова бібліотека НаУКМА має кілька підрозділів. Підтримку технічних потреб студентів забезпечує Центр електронної освіти. За ОП закріплено щонайменше 3 аудиторії для проведення лекційних та семінарських занять та власна кафедральна бібліотека. Аудиторії вміщують

велику кількість студентів й оснащені проекторами та екранами. Водночас існує потреба в оновленні комп'ютерної техніки, а також приміщень відділів і центрів та корпусів загалом. До інфраструктури НаУКМА належать 4 гуртожитки для студентів та аспірантів, які розташовані в межах м. Києва та на його околицях. Загальним станом гуртожитків та кімнат, їх оснащенням побутовими приладами студенти задоволені, що нам було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У процесі навчання студенти та викладачі мають право на безоплатний доступ до інформаційної, навчальної, соціальної та спортивної сфер НаУКМА. Діє велика електронна бібліотека (41 база даних, понад 100 тис електронних журналів, книжок та дисертацій). Доступ до матеріалів бібліотек НаУКМА для студентів регулюється електронною системою зчитування студентського квитка та є безкоштовним. Також на всій території НаУКМА діє безкоштовний Wi-Fi. Безоплатно для студентів ОП відбувається проходження музейної практики, зокрема відвідування музеїв м. Києва. Студентами була підтверджена їх безоплатна участь у гуртках Культурно-мистецького Центру. За потреби студенти можуть звернутися по допомогу до служби соціально-психологічної адаптації, де мають право на безоплатну індивідуальну бесіду з психологом.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

На думку ЕГ, приміщення ЗВО відповідають санітарно-технічним вимогам. Для студентів із особливими потребами доступний індивідуальний графік і спосіб проходження практики. Між співробітниками, викладачами та студентами НаУКМА панує атмосфера доброзичливого ставлення. Періодично проводяться опитування студентів щодо рівня їх задоволеності освітнім середовищем, процесами викладання тощо, що підтверджується результатами опитувань. Кодекс етики НаУКМА регулює основні етичні норми, а також встановлює які дії учасників освітнього процесу є неприпустимими порушеннями. Доступні різноманітні форми співпраці студентів із психологом: групові заняття, тренінги, індивідуальні консультації тощо. Під час карантину роботу психологічної служби переведено на дистанційний формат.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня підтримка надається деканатом, кафедрами та викладачами безпосередньо, а також за допомогою залучення старшокурсників й учасників студентського самоврядування до процесів адаптації першокурсників, а саме призначення студентів-наставників (Бадді) до групи студентів (можливе призначення двох наставників на велику групу), які надають також інформаційну та організаційну підтримку. Інформаційна підтримка студентів безпосередньо відбувається через головний сайт НаУКМА, через надсилання інформації на групові та персональні електронні скриньки, а також через публікацію новин у соціальних мережах. Ознайомлення студентів із обов'язковими та вибірковими дисциплінами, формами їх проведення та оцінювання відбувається через сайти DistEdu та САЗ (Сервіс автоматичного запису на вибіркові дисципліни). Консультативна підтримка студентам НаУКМА надається такими структурними підрозділами, як відділ міжнародного співробітництва, Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників НаУКМА, Культурно-мистецький центр, а також відділ по роботі зі студентами (студентський деканат). Сферу соціальної допомоги регулює відділ по роботі зі студентами, що передбачає надання безоплатної психологічної та медичної допомоги всім студентам НаУКМА, а також регулювання питань щодо матеріальної допомоги, пільгового харчування, виплати соціальних стипендій студентам, які цього потребують.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для навчання студентів з особливими потребами в декількох навчальних корпусах (наприклад, 7 корпус, де переважно навчаються студенти цієї ОП) передбачено ліфт, пандуси, дзвінок на рівні візка, шрифт Брайля, а також за потреби можливий супровід таких студентів. Керівництво ЗВО максимально намагається оснащувати корпуси відповідними допоміжними обладнаннями, проте деякі з корпусів є історичними будівлями, що обить їхню перебудову майже неможливо. Під час формування розкладу групи або ж під час вступу та складання вступних іспитів враховується наявність таких студентів з метою забезпечення максимально комфортних умов для їх навчання. У процесі проведення акредитації та зустрічі зі студентами встановлено, що на сьогодні на цій ОП є студенти з особливими освітніми потребами і вони цілком задоволені процесом навчання та підтвердили, що отримують всю необхідну для них допомогу. Також активно підтримуються студенти, які мають право на соціальну стипендію та матеріалу допомогу. Зокрема, відповідно до нашого запиту було надано додаткові підтверджувальні документи щодо соціальних грошових виплат зазначеним студентам.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури вирішення конфліктних ситуацій врегульовано кількома положеннями та створеними відповідними комітетами та центрами. Наприклад, Комітет протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА має на меті захист прав студентів, інформування щодо функцій Комітету й здійснює процедури прийому, розгляду скарг щодо гендерного насильства, дискримінаційних висловлювань, утисків тощо. Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні НаУКМА здійснює дослідження питання корупції як явища. У Положенні щодо академічної доброчесності є застереження щодо кримінальної відповідальності за вчинення спроби хабарництва. Під

час зустрічей із керівництвом, викладачами та студентами НаУКМА нами було встановлено, що не мали місце будь-які конфліктні ситуації, зокрема пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінаціями та корупцією. Протириччя між студентами та викладачами щодо освітнього процесу вирішувалися в межах групи, кафедри або деканату.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП регулюється «Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання», що передбачає моніторинг та періодичний перегляд ОП Центром забезпечення якості освіти НаУКМА шляхом онлайн-опитувань учасників освітнього процесу на відповідному сайті для опитувань (<https://qa.ukma.edu.ua/>). Відповідальність за процес оновлення та перегляду ОП покладається на викладачів кафедр, за якими закріплена ОП, та на гаранта ОП. Представники Центру забезпечення якості освіти НаУКМА та навчально-методичного відділу також підтвердили цю інформацію і зауважили, що вони надають лише рекомендації щодо оновлення ОП, зважаючи на опитування студентів або за умови внутрішньої необхідності перегляду ОП. Допоміжними документами у процесі розроблення та затвердження ОП є «Методичні рекомендації щодо розробки навчально-методичного комплексу дисципліни»; «...навчально-методичного комплексу напряму (спеціальності)»; «...з розроблення освітніх програм» (<https://cutt.ly/NljRZg4>), затверджені у 2016 р. Обговорюється розширення функцій Комітету із забезпечення якості освіти та центру забезпечення якості освіти.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Студенти НаУКМА безпосередньо залучені до процесів перегляду та оновлення ОП через анонімні опитування на окремому сайті (<https://qa.ukma.edu.ua/>), що проводяться наприкінці кожного семестру та можливі позапланові (наприклад, навесні та восени 2020 року щодо навантаження студентів у період дистанційного навчання), та які мають на меті виявлення рівня задоволеності студентів освітнім середовищем, навчальними дисциплінами, викладацькою роботою тощо. Результати цих опитувань надаються кафедрам та деканатам з метою врахування думки студентів щодо вдосконалення ОП. Також студенти мають право висловлювати власні пропозиції щодо дисциплін зокрема та ОП загалом безпосередньо викладачам або представникам деканату та отримувати відповідне реагування на такі звернення. Студенти, викладачі та декан факультету гуманітарних наук підтвердили таку можливість під час наших онлайн-зустрічей. Водночас студентів не залучають до безпосереднього обговорення питань щодо внесення змін або оновлення ОП на кафедрі, а їх залучення відбувається лише у формі опитувань та можливих особистих звернень студентів до викладачів, деканатів тощо. Представники студентського самоврядування залучені до органів управління НаУКМА, а саме до Вченої ради, ради факультетів, стипендіальних комісій, ради гуртожитків тощо, тобто є повноправними учасниками процесів вдосконалення освітнього середовища ЗВО. Представники студентського самоврядування дійсно залучені до вищезазначених процесів та беруть активну участь у житті НаУКМА, ведуть прямі діалоги з адміністрацією щодо змін та вдосконалення умов навчання загалом, а також щодо умов проживання у гуртожитках, впливають на громадську діяльність НаУКМА та дозвілля студентів тощо.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Співпраця НаУКМА із роботодавцями налагоджувалася протягом багатьох років. Більшість таких роботодавців є випускниками НаУКМА, і є безпосередніми учасниками процесу оновлення та вдосконалення ОП, пропонують бази для проходження практик студентів, співпрацюють із здобувачами у науковій діяльності тощо. Під час бесіди із роботодавцями (директоркою книгарні «Смолоскип» Ольгою Починайко, головною редакторкою журналу для підлітків «Однокласник» Наталією Степанчук та представницею компанії «Megogo» Юлією Білоус) встановлено, що вони безпосередньо беруть участь у житті НаУКМА та вважають важливою свою співпрацю зі студентами та брали участь у обговоренні (23.12.2020) щодо затвердження ОП «Мова, література, компаративістика».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Для взаємодії з випускниками діє Центр кар'єри та працевлаштування. Допомога щодо працевлаштування надається студентам вже під час навчання на 2 курсі. Крім того метою Центру є формування уявлень здобувачів про професійні сфери за допомогою різноманітних тренінгів, семінарів та майстер-класів. Щороку проводиться загальноуніверситетський «Ярмарок кар'єри», де студенти (або вже випускники) можуть ознайомитися із вакансіями та можливими стажуваннями у провідних компаніях. Випускники НаУКМА за цією ОП минулих років (2016, 2018 та 2019 рр.) підтвердили практику співпраці із випускниками. Відповідно до «Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА» (<https://cutt.ly/2ljkNQu>, с. 7-8) Центром кар'єри та працевлаштування

проводяться опитування випускників щодо з'ясування позитивних та негативних рис випускника НаУКМА, а також щодо удосконалення ОП. З 2004 року була зареєстрована та з 2011 року почала свою активну діяльність громадська організація «Асоціація випускників НаУКМА», яка спрямована на об'єднання випускників НаУКМА всіх років, їх інформаційну підтримку та надання допомоги власне НаУКМА, зокрема фінансової, організаційної, політичної та інформаційної. Також передбачена стипендія від Асоціації для студентів будь-якої спеціальності.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Своєчасне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності реалізується за допомогою проведення Центром забезпечення якості освіти онлайн-опитувань студентів та викладачів. Так, показовим є здійснене комплексне соціологічне дослідження серед викладачів і працівників ЗВО «НаУКМА: сучасні виклики та перспективи розвитку», яке охоплює період грудень 2019 р. – березень 2020 р. (<https://cutt.ly/LllocR3>). У процесі дослідження було виявлено, що НаУКМА потребує удосконалення у таких аспектах як «рівень оплати співробітникам», «матеріально-технічне забезпечення», «перевантаженість викладачів» та ін. Зважаючи на результати опитувань, були висунуті внутрішні рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу, а саме: здійснювати незалежний аудит (фінансовий, управлінський, операційний та IT) під контролем Наглядової ради НаУКМА, запровадити систему КРІ (ключових показників ефективності) для усіх адміністративних посад; упроваджувати фінансову мотивацію та розвантаження викладачів та працівників. Також вважаємо за доцільне зауважити щодо здійснення контролю за реалізацією ОП, а саме контролю щодо оновлення навчально-методичних документів. Так, слід відстежувати додатковими підрозділами університету (наприклад, Центром забезпечення якості освіти та/або навчально-методичним центром) всі зміни навчально-методичних документів, що впроваджуються викладачами кафедр та гарантом, та за потреби надавати методичні поради щодо вдосконалення таких коректив. Під час встановлення карантинних обмежень в Україні НаУКМА перейшла у дистанційний формат надання освіти, уже наприкінці березня 2020 року було проведено «Опитування студентів та викладачів щодо дистанційного навчання в період карантину» (<https://cutt.ly/4ll2qfX>), результати якого допомогли виокремити слабкі сторони дистанційного формату та вчасно їх виправити. Так, було виявлено, що необхідним є створення спільного стратегічного плану розвитку дистанційного навчання, впровадження ефективної системи обліку дистанційних форм навчання (зважаючи на навантаження студентів та викладачів), забезпечення єдиної технічної платформи для викладання дисциплін. Дистанційна освіта є яскравим прикладом реагування на запити сьогодення - функціонує платформа DistEdu (<https://distedu.ukma.edu.ua/>), а основним інструментом проведення дистанційних занять є Zoom.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «Мова, література, компаративістика» зі спеціальності 035.01 Філологія (Українська мова та література) здійснюється вперше, тому зауваження та пропозиції від експертів зовнішнього забезпечення якості освіти відсутні.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Внутрішній контроль якості забезпечується роботою Центру забезпечення якості освіти НаУКМА, який є головним у процесі моніторингу та своєчасного реагування на певні відхилення, а також співпрацює з Комітетом з якості Вченої Ради НаУКМА, навчально-методичним відділом, деканатами, відділом по роботі зі студентами, гарантими та викладачами кафедр, а також студентськими спільнотами. Забезпечення, контроль якості та управління нею регулює «Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання» (<https://cutt.ly/9lzlrcT>), ухвалена від 22 лютого 2018 р. В університеті наявна система забезпечення якості освіти, яку систематично вдосконалюють. Студенти запевнили, що їхні звернення до викладачів, деканатів або інших структурних підрозділів не залишаються поза увагою, а дійсно надається відповідна допомога. Функціонує студентського самоврядування, наставники-бадді надають реальну допомогу і поради молодшим студентам.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та розміщені у вільному доступі. Головними нормативними документами НаУКМА, які регулюють освітній процес, права та обов'язки працівників, викладачів та здобувачів освіти є «Статут НаУКМА» (<https://cutt.ly/alzpz967>), «Правила внутрішнього розпорядку НаУКМА» (<https://cutt.ly/NlzaVcy>), «Положення про організацію освітнього процесу в

НаУКМА» (<https://cutt.ly/nlzfHgH>), «Кодекс етики» (<https://cutt.ly/dlzaphw>), що є у вільному доступі на сайті у розділі «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації» (<https://cutt.ly/ZlxmYq8>). Розділ містить пошукову систему документів. Важливим нормативним документом для учасників освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності також є «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (<https://cutt.ly/klzcOIi>).

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкт ОП «Мова, література, компаративістика» за спеціальністю 035 Філологія (<https://cutt.ly/clzmDAz>) було оприлюднено на сайті НаУКМА у розділі «Громадське обговорення проєктів освітніх програм» 16 грудня 2020 року, пропозиції та зауваження приймалися до 22 грудня 2020 року на поштову адресу гаранта ОП. Не було оприлюднено інформацію про пропозиції, надані зовнішніми стейкхолдерами, що дає підстави зробити висновок про відсутність змін у новій редакції ОП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Пошук на сайті інформації про ОП «Мова, література, компаративістика» є доволі зручним. У розділі «Освіта - Бакалаврські програми» доступний перелік усіх ОП цього ОКР. Сторінка ОП «Мова, література, компаративістика» (<https://cutt.ly/plzWCtU>) містить всю необхідну інформацію про мету, характеристику ОП, працевлаштування та подальше навчання, ключові результати навчання та посилання на нормативні документи, а також доступний перелік дисциплін, що пропонуються для вивчення та відповідні посилання на інформацію про них. Проте слід зауважити, що подана інформація на сайті потребує перегляду та оновлення відповідно до нової редакції ОП. Додаткову інформацію про дисципліни студенти можуть ще отримати на сайті DistEdu, а також на сайті САЗ (Сервіс автоматичного запису на вибіркові дисципліни).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано розширювати залучення випускників минулих років і роботодавців до розробки ОП, забезпечувати їхній реальний вплив на зміст ОП, проводити повноцінне тривале громадське обговорення ОП та активніше досліджувати й реалізовувати в ОП запити ринку праці.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Слід гармонізувати ПРН ОК «Фізкультура», «Фольклористика», «Світова література – 2», «Вступ до мовознавства», «Старослов'янська мова», «Стилістика» з даними Матриці забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами. Варто розвивати позитивний досвід із автоматичним запису на вибіркові ОК. Слід переглянути фактичну обов'язковість вибірових ОК в обсязі 30 кредитів, що критично зменшує обсяг справді вибірових ОК на ОП до 45 кредитів, на що вказує ЕГ. Варто добирати форми практичної підготовки здобувачів, які відповідають потребам підготовки філологів, та розглянути можливість реалізації дуальної форми навчання. Терміновій увазі потребує неузгодженість в аспектах обліку та моніторингу реального навчального навантаження здобувачів, нормування навантаження на студентів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Потрібно вдосконалити правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та перевірити можливість реалізації їхніх положень на практиці.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Недоліки пов'язані з необхідністю вчасно оновлювати інформацію про ОК в різних джерелах та підтримувати її актуальність.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Слід стежити за наповненням силабусів, оскільки за деякими ОК оприлюднено неповну інформацію, наприклад, немає питань до заліку (Світова література-1, Світові література-2, Українська діалектологія, Українська література-1, Українська мова-Синтаксис) або екзамену (Старослов'янська мова, Стилістика української мови), подано два варіанти критеріїв оцінювання, що суперечать один одному (Практика дослідницька).

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано підтримувати високий рівень залучення фахівців-практиків до процесу викладання, зокрема до проведення аудиторних занять, а також розширювати міжнародне співробітництво, включно із стажуванням НПП за кордоном.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Слід відреагувати на запит студентів і викладачів щодо необхідності осучаснення матеріально-технічної бази НаУКМА шляхом оновлення комп'ютерної техніки, а також забезпечувати доступність усіх приміщень для осіб із особливими потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Слід вдосконалювати залучення студентів не залучають до безпосереднього обговорення питань щодо внесення змін або оновлення ОП на кафедрі. Варто розширювати перелік роботодавців, щоб забезпечувати гнучкість підходів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Інформація про ОП потребує підтримання в актуальному стані. Рекомендуємо оновити повну інформацію щодо ОП відповідно до чинної редакції. Слід дотримуватися термінів опублікування проєктів змін до ОП (не пізніше ніж за 1 місяць до розгляду) та приділяти більше уваги громадському обговоренню ОП. Можливо, на головному сайті НаУКМА слід продублювати силабуси дисциплін, що оприлюднені на DistEdu з метою надання повного обсягу інформації не тільки студентам, а й іншим відвідувачам сайту ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ